

Field : Sport Sciences

Type : Research Article

Received: 24.04.2018 - *Corrected*: 26.05.2018 - *Accepted*: 06.06.2018

Bocce (Petank) Sporcularının Duygusal Zekâ Düzeylerinin, Akademik Erteleme Davranışları Üzerine Etkisinin İncelenmesi

Murat SARIKABAK, Ender EYUBOĞLU, Mert AYRANCI
Bartın Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Bartın, TÜRKİYE
E-Posta: msarikabak@bartin.edu.tr

Öz

Kişinin kendi duygularını anlaması, başkalarının duygularına empati beslemesi ve duygularını yaşamını zenginleştirebilecek şekilde düzenleyebilme yetisi duygusal zeka olarak tanımlanır. Akademik göreve başlama ya da tamamlamayı bir sonraki güne bırakmak ise akademik erteleme davranışı olarak tanımlanmaktadır. Sporcu öğrencilerin, yaşadığı sorunlardaki farklılıklardan hareketle, duygusal zekâ düzeyinin akademik erteleme davranışı üzerinde etkili olduğu düşünülmektedir. Bu araştırmada Bocce sporcularının duygusal zekâ düzeyleri ve akademik erteleme davranışlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya aktif olarak spor yapan Bocce(Petank) sporcularından 81'i kadın 110'u erkek olmak üzere toplam 191 sporcu katılmıştır. Araştırma verileri; Kişisel Bilgi Formu, Schutte Duygusal Zekâ Ölçeği ve Akademik Erteleme Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Verilerin istatistiksel analizi için Anova, Tukey, T-testi, Korelasyon, Çoklu Doğrusal Regresyon ve Kruskal Wallis testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, bocce sporcularının duygusal zekâ alt boyutlarından iyimserlik ($r=-.234$; $p<0.05$), duyguların kullanımı ($r=-.331$; $p<0.05$) ve duyguların değerlendirilmesi ($r=-.334$; $p<0.05$) ile akademik erteleme davranışı arasında negatif yönlü anlamlı ilişkiler saptanmıştır. Duygusal zekâ düzeyinin akademik erteleme davranışı üzerindeki etkisinin incelenmesi amacıyla yapılan çoklu doğrusal regresyon analizi sonuçlarına göre; Duygusal zekâ alt boyutlarının (iyimserlik, duyguların kullanımı ve duyguların değerlendirilmesi) akademik erteleme davranışı üzerinde anlamlı etki oluşturduğu görülmüştür. Sonuçlar ilgili literatür ışığında tartışılmış ve öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bocce(Petank), Duygusal Zekâ, Akademik Erteleme

Investigation of the Effect of Emotional Intelligence Levels of Bocce (Petanque) Athletes on Academic Procrastination Behaviors

Abstract

Emotional intelligence is defined as the ability of a person to understand his / her own feelings, to empathize with others' feelings, and to regulate their feelings so that they can enrich their lives. It is defined as academic procrastination behavior to start or end the academic referral to the next day. It is thought that the level of emotional intelligence has an effect on the academic procrastination behavior of the athlete students, acting on the differences in the problems they are experiencing. In this research, it is aimed to examine the emotional intelligence levels and academic procrastination behaviors of Bocce athletes. In the research participated actively in Bocce (Petanque) athletes, a total of 191 athletes, 81 of them female and 110 male. Research data; Personal Information Form, Schutte Emotional Intelligence Scale and Academic Postponement Scale. Anova, Tukey, T-test, Correlation, Multiple Linear Regression and Kruskal Wallis test were used for statistical analysis of the data. As a result of the study, the emotional intelligence subscales of bocce athletes were evaluated with optimism ($r = -, 234$; $p < 0.05$), use of emotions ($r = -, 331$; $p < 0.05$) and evaluation of the emotions ($r = -, 334$; $p < 0.05$) and there were significant negative correlations between academic procrastination behaviors. According to the results of multiple linear regression analysis conducted to investigate the effect of the level of emotional intelligence on academic procrastination behavior; Emotional intelligence sub-dimensions (optimism, use of emotions and evaluation of emotions) were found to have a significant effect on academic procrastination behavior. The results were discussed in the light of relevant literature and suggestions were presented.

Keywords: Bocce (Petanque), Emotional Intelligence, Academic Procrastination

Giriş

Bocce'nin tarihi gelişimi ve nerden geldiğine dair çok kesin bilgiler olmasa da, bugünkü hali olan Bocce sporunu anımsatan oyunlar, çok eski tarihlerden beri var olmuştur. Top veya topa benzeyen materyalleri atma, hedef vurma, o hedefin en yakınında olma amacı güdülen antik oyunların, Bocce'nin, Petank'ın ve diğer sporların da atası olduğu söylenebilir. Petank oyununun gelişimi çok hızlı sürmüştür, 1935 yılında Fransa'da 135 bin oyuncuya ulaşmıştır. (Türkmen, 2011). Günümüzde Türkiye'de Bocce kulüplerarası ligleri de bulunan ve hızla gelişmekte olan bir spor branşıdır (Türkmen et al., 2018).

Sporun dünyada geniş kitlelere yayılmasıyla birlikte oluşturduğu etki alanları da artmaktadır. Bu nedenle, dünya üzerinde tüm ülkeler sporun yarattığı olanaklardan ve katkılarından yararlanabilmek için sürekli bir yarış içindedir. Gelişen teknoloji ve bilim sayesinde, sporda daha büyük işler yapma fırsatı bulan ülkeler için spor, gelişmişlik düzeylerinin de bir ölçütü haline gelmiştir. Sporun oluşturduğu etki alanının bu denli geniş olması ve spordaki başarıların çok boyutlu anlamlar kazanması, sporcuya psikolojik yükler getirmektedir. Bu duygusal yükler sporcunun duygusal zeka düzeyi ile ilişkili tepkileri ve dolayısı ile başarıyı etkileyebilmektedir. Böylece duygusal zekâ ve spor arasındaki güçlü ilişkiden söz etmek mümkün olabilir. Bir makine gibi güçlü olarak gördüğümüz sporcuların da psiko-sosyal bir varlık olarak bilimsel açıdan ele alınması gerektiğini anlamalıyız (Başaran ve ark., 2009).

Bilgili toplum olma yolunda sürekli bir gelişim olmasına rağmen, bireylerin bilgiyi sorgulamadan öğrendiği görülmektedir. Ortaya çıkan bu duruma engel olmak için bireylere eğitim yoluyla becerilerinin ve duygularının farkında olma, duygularla başa çıkabilme, empati kurabilme, kendini motive etme, ilişkileri yönetebilme gibi duygusal zeka özelliklerinin kazandırılması son derece önemlidir.(Dutoğlu ve Tuncel, 2008). Duygusal zekâ son yıllarda literatürde ilgi çekmiş ve üzerine çok sayıda çalışma yapılmıştır. Popüler literatürde, duygusal zekâ üzerine yazılanlar, duygusal zekâyı neredeyse her şeyin anahtarı gibi göstermiştir (Tok, 2008).

Peter ve Mayer 1990 yılında ilk olarak duygusal zeka terimini kullandı. Duygusal zeka terimleri şunları kapsar; Mizacını kontrol etme, bağımsızlık, uyum sağlayabilme, duyguları ifade etme ve anlama, empati, beğenilme, kişiler arası sorunları çözme, sebat, sevecenlik, nezaket ve saygı (Shapiro, 2002). Bireyin duygularını anlaması ve duygularının farkında olması, bu duygulara göre hareket etmesi bir birey olmanın gereklerindedir. Duyguların doğru kullanılması ve aktarılması yaşanan sıkıntılarla baş etmenin bir yoludur. Hızla gelişen sosyal bir dünyada bireyin kendi ihtiyaçlarını, beklentilerini karşılamak, etkili işler yapmak için, başkalarının ihtiyaç ve beklentileriyle nasıl ilişkilendireceğine karar vermesi ve verdiği karara nasıl tepki vermesi gerektiğini öğrenmesi gerekmektedir (Kızıl, 2012).

Bireyler günlük yaşantılarında, ekonomik durumlarından, ailelerinden ve çevresel nedenlerden kaynaklanan pek çok stres haliyle karşılaşmaktadırlar. Üniversite öğrencilerinin de okula uyum, barınma, akademik sorunlar ve arkadaşlık ilişkileri gibi karşılaşılabilecekleri ve başa çıkılması gereken sorunları vardır. Öğrenciler bu sorunları çözüme kavuşturmayaya çalışabileceği gibi bu sorunlarından kaçma yolunu da tercih edebilirler. Petrides ve Furnham (2000) duygusal zekâyı, bireyin kendi duygularını anlayabilme, çevresindeki insanları motive edebilme ve ilişkilerini başarılı bir şekilde yönetebilme yeteneği şeklinde tanımlamıştır. Günlük hayattaki erteleme davranışının, okul hayatına yansımaları olarak adlandırabileceğimiz akademik erteleme, “okulla ilgili ödevleri ve görevleri geciktirme veya son ana bırakma” olarak tanımlanır (Haycock, McCarthy ve Skay, 1998).

Erteleme, “Procrastinate Latince olan ‘Procrastinare’ kelimesinden türeyip bir şeyi sabaha dek ertelemek anlamına gelir. “Oxford Dictionary of English” adlı sözlükte “işleri geciktirme veya sonraya bırakma davranışı” olarak tanımlanmaktadır. Erteleme kelimesi, Türk Dil Kurumu’nda yer alan tanıma göre, “sonraya bırakma”, “başka bir zamana bırakma”, “tehir veya tecil etme” anlamlarına gelmektedir (Çakıcı, 2003). Akademik erteleme davranışının, bireyin sahip olduğu duygusal zekâyla yani bir kişinin kendisinin veya başkalarının duygularını anlama, sezinleme, yönetme ve yönlendirme yetisi ile ilişkili olduğu düşünülmektedir. Akademik erteleme davranışı duygusal olarak kişiyi yıpratmaktadır. Süregelen bu davranışın sonucunda akademik ertelemenin, öğrencilerin derslerinden düşük notlar almasına, dolayısıyla başarısızlığa neden olduğu tespit edilmiştir (Beck et al., 2000).

Başarı için önemli bir kavram olan duygusal zekânın, sporcular üzerindeki ve sportif başarıdaki etkisi çok büyüktür. Sporcu öğrencilerin ise eğitim hayatındaki problemlerine bakıldığında; akademik erteleme davranışı, karşılaştıkları en önemli problemlerin başında gelmektedir. Sporcu öğrencilerin, spor yaparken kendilerini ifade edebilmesi, başkalarının da farkında olarak olayları anlamlandırabilmesi ve çözüm oluşturabilme yetisinin önemi de azımsanmamaktadır. Bu nedenle Bocce(Petank) sporcularının duygusal zekâ düzeylerinin akademik erteleme davranışları üzerine etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırmanın bu bölümünde, araştırmanın modeli, evreni ve örnekleme, verilerin toplanması ve istatistiksel analizine yer verilmiştir.

Türkiye Bocce Bowling ve Dart Federasyonu’na bağlı, aktif olarak Bocce(Petank) sporu ile ilgilenen sporcuların, duygusal zekâ düzeylerinin, akademik erteleme davranışı üzerine etkisini belirlemeye yönelik olarak yapılan bu araştırma, tarama modelinde betimsel araştırmadır. “Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır” (Karasar, 2005).

Araştırmanın evrenini, aktif olarak Bocce (Petank) oynayan sporcular, örneklemini ise Antalya ilinde. Türkiye Bocce Bowling ve Dart Federasyonu (TBBDF)’na bağlı Petank liglerinde ve Uluslararası Open Turnuvasında petank oynayan 191 sporcu oluşturmaktadır. Kişisel bilgi formu, araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Sporcuların Duygusal zekâ düzeylerini ölçmek için Tatar, Tok ve Saltukoğlu’nun Türkçeye uyarlamış olduğu “Schutte Duygusal Zekâ Ölçeği” kullanılmıştır. Sporcuların Akademik Erteleme Davranışlarını ölçmek için ise Çakıcı’nın 2013 de geliştirmiş olduğu “Akademik Erteleme Ölçeği” kullanılmıştır.

Antalya ilinde TBBDF’ ye bağlı Petank liglerinde ve Uluslararası Open Turnuvasında petank oynayan ve rastgele seçilen 223 sporcuya anketler dağıtılmış; bunlardan 191 tanesi geçerli kabul edilip, değerlendirilmeye alınmıştır. Elde edilen veriler SPSS paket programı kullanılarak çözümlenmiştir. Veriler’ in yüzde (%), frekans (f), aritmetik ortalama analizleri yapılmıştır. Sporcuların verdiği cevaplar için, t-testi, Anova, Tukey, Korelasyon, Çoklu Doğrusal Regresyon ve Kruskal Wallis testi kullanılmıştır. Yapılan yorumlarda anlamlılık düzeyi (p)<0.05 olarak belirlenmiştir.

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde toplanan verileri çözümlenmesi sonucu elde edilen bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

Tablo 1.Kişisel Bilgiler

Kişisel Bilgiler		F	%
Cinsiyet	Kadın	81	42,4
	Erkek	110	57,6
Yaş	16	46	24,1
	17	33	17,3
	18	32	16,8
	19 ve üzeri	80	41,9
Eğitim Düzeyi	Ortaöğretim	85	44,5
	Onlisans	32	16,8
	Lisans	74	38,7
Anne Eğitim Düzeyi	İlkokul	69	36,1
	Ortaöğretim	89	46,6
	Üniversite	33	17,3
Baba Eğitim Düzeyi	İlkokul	52	27,2
	Ortaöğretim	92	48,2
	Üniversite	47	24,6
Yerleşim Yeri	İl	140	73,3
	İlçe	51	26,7

Tablo 1 incelendiğinde;. Araştırma grubunu oluşturan toplam 191 katılımcının 81'i kadın iken 110'u erkektir. Araştırma grubunu oluşturan katılımcıların eğitim düzeyine bakıldığında zaman 32'si önlisans, 74'ü lisans ve 85'inin ortaöğretim mezunu olduğu görülmektedir. Araştırma grubunu oluşturan 191 katılımcının yerleşim yeri sonuçlarına bakıldığında 140'ı ilde yaşarken 51'i ise ilçelerde yaşadığı görülmektedir.

Tablo 2. Araştırma Grubunun, Duygusal Zekâ ve Akademik Erteleme Puan Ortalamalarının, Cinsiyet Değişkenine Göre, Bağımsız Örneklem İçin t - testi Tablosu

	Cinsiyet	n	Ort.	Std. Sapma	t	sd	p
İyimserlik	Kadın	81	3,7459	,63052	1,227	189	,221
	Erkek	110	3,6280	,67414			
Duyguların Kullanımı	Kadın	81	3,5288	,62627	1,863	189	,064
	Erkek	110	3,3545	,64810			
Duyguların Değer.	Kadın	81	3,6827	,61943	1,869	189	,063
	Erkek	110	3,5127	,62223			
Akademik Erteleme	Kadın	81	2,5419	,59641	-2,393	189	,018
	Erkek	110	2,7608	,64459			

p<0.05

Tablo 2 incelendiğinde; t-testi analiz sonuçlarına göre, duygusal zeka alt boyutlarının ($p>0.05$) ve akademik erteleme davranışı ($p>0.05$) kadın ve erkek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılığın olmadığı görülmektedir.

Tablo 3. Araştırma Grubunun, Duygusal Zekâ ve Akademik Erteleme Puan Ortalamalarının, Yaş Değişkenine Göre Tek Yönlü ANOVA Tablosu

		Kareler		Ortalama		
		Toplamı	sd	Kare	F	p
İyimserlik	Gruplar arası	1,638	3	,546	,760	,518
	Gruplar içi	80,351	187	,430		
	Toplam	81,989	190			
Duyguların Kul.	Gruplar arası	1,007	3	,336	,860	,490
	Gruplar içi	77,570	187	,415		
	Toplam	78,578	190			
Duyguların Değ.	Gruplar arası	,774	3	,258	,657	,580
	Gruplar içi	73,472	187	,393		
	Toplam	74,246	190			
Akademik Ert.	Gruplar arası	1,685	3	,562	1,413	,240
	Gruplar içi	74,295	187	,397		
	Toplam	75,980	190			

Tablo 3 incelendiğinde; tek yönlü ANOVA sonuçlarına göre, katılımcıların duygusal zeka alt boyutlarından iyimserlik ($F(3-187)=0,760$; $p>0.05$) duyguların kullanımı ($F(3-187)=0,860$; $p>0.05$) ve duyguların değerlendirilmesi ($F(3-187)=0,657$; $p>0.05$) yaş gruplarının puan ortalamaları arasında anlamlı farklılığın olmadığı görülmektedir. Aynı şekilde Akademik Erteleme davranışı yaş grupları puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılığın olmadığı görülmektedir. ($F(3-187)=1,413$ $p>0.05$)

Tablo 4. Araştırma Grubunun, Duygusal Zekâ ve Akademik Erteleme Puan Ortalamalarının, Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Tek Yönlü ANOVA Tablosu

		Kareler		Ortalama		
		Toplamı	sd	Kare	F	p
İyimserlik	Gruplar arası	1,215	2	,607	1,414	,246
	Gruplar içi	80,774	188	,430		
	Toplam	81,989	190			
Duyguların Kul.	Gruplar arası	,329	2	,164	,395	,674
	Gruplar içi	78,249	188	,416		
	Toplam	78,578	190			
Duyguların Değ.	Gruplar arası	,288	2	,144	,366	,694
	Gruplar içi	73,958	188	,393		
	Toplam	74,246	190			
Akademik Ert.	Gruplar arası	1,123	2	,561	1,410	,247
	Gruplar içi	74,857	188	,398		
	Toplam	75,980	190			

p<0.05

Tablo 4 incelendiğinde; tek yönlü ANOVA sonuçlarına göre, katılımcıların duygusal zeka alt boyutlarından iyimserlik ($F(2-188)=1,414$; $p>0.05$) duyguların kullanımı ($F(2-188)=0,395$; $p>0.05$) ve duyguların değerlendirilmesi ($F(2-188)=0,366$; $p>0.05$) ortaöğretim, önlisans, lisans puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılığın olmadığı görülmektedir. Aynı şekilde akademik erteleme davranışı ortaöğretim, önlisans ve lisans puan ortalamaları arasında anlamlı farklılığın olmadığı görülmektedir. ($F(2-188)=1,410$; $p>0.05$)

Tablo 5. Araştırma Grubunun, Duygusal Zekâ ve Akademik Erteleme Puan Ortalamalarının, Anne Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Tek Yönlü ANOVA Tablosu

		Kareler		Ortalama		Anlamlı	
		Toplamı	sd	Kare	f	p	Farklılık
İyimserlik	Gruplar arası	2,194	2	1,097	2,584	0,78	-
	Gruplar içi	79,796	188	,424			
	Toplam	81,989	190				
Duyguların Kul.	Gruplar arası	3,917	2	1,958	4,931	,008	İlkokul>Ort.
	Gruplar içi	74,661	188	,397			İlkokul>Uni.
	Toplam	78,578	190				
Duyguların Değ.	Gruplar arası	3,547	2	1,773	4,716	,010	İlkokul>Ort.
	Gruplar içi	70,699	188	,393			İlkokul>Uni.
	Toplam	74,246	190				
Akademik Ert.	Gruplar arası	,009	2	,004	,011	,989	-
	Gruplar içi	75,971	188	,404			
	Toplam	75,980	190				

p<0.05

Tablo5 incelendiğinde; tek yönlü ANOVA sonuçlarına göre katılımcıların duygusal zeka alt boyutlarından iyimserlik ($F(2-188)=2,584$; $p>0.05$) ve akademik erteleme davranışı ($F(2-188)=0,011$; $p>0.05$) ilkokul, ortaöğretim ve üniversite puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılığın olmadığı görülmektedir. Fakat duygusal zekâ alt boyutlarından duyguların kullanımı ($F(2-188)=4,931$; $p<0.05$ ve duyguların değerlendirilmesi ($F(2-188)=4,716$; $p<0.05$) alt boyutları ilkokul, ortaöğretim ve üniversite puan ortalamalarının en az ikisi arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılığın olduğu gözlenmektedir. Anne eğitim düzeyi değişkenine göre anlamlı fark olan grupların belirlenmesi için Tukey çoklu karşılaştırma testi sonucunda istatistiksel olarak anlamlı farklılıkların Duygusal Zekâ alt boyutlarından duyguların kullanımı (İlkokul>Ortaöğretim; İlkokul>Üniversite) ve duyguların değerlendirilmesi (İlkokul>Ortaöğretim; İlkokul>Üniversite) alt boyutları puanlarında olup ilkokul lehinde olduğu görülmektedir.

Tablo 6. Araştırma Grubunun, Duygusal Zekâ ve Akademik Erteleme Puan Ortalamalarının, Baba Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Tek Yönlü ANOVA Tablosu

		Kareler		Ortalama			Anlamlı
		Toplamı	sd	Kare	f	p	Farklılık
İyimserlik	Gruplar arası	2,777	2	1,389	3,296	0,39	-
	Gruplar içi	79,212	188	,421			
	Toplam	81,989	190				
Duyguların Kul.	Gruplar arası	2,530	2	1,265	3,127	,046	İlkokul>Ort.
	Gruplar içi	76,048	188	,405			İlkokul>Üni.
	Toplam	78,578	190				
Duyguların Değ.	Gruplar arası	3,575	2	1,787	4,755	,010	İlkokul>Ort.
	Gruplar içi	70,671	188	376			İlkokul>Üni.
	Toplam	74,246	190				
Akademik Ert.	Gruplar arası	,035	2	,017	,043	,958	-
	Gruplar içi	75,945	188	,404			
	Toplam	75,980	190				

p<0.05

Tablo 6 incelendiğinde; tek yönlü ANOVA sonuçlarına göre katılımcıların duygusal zeka alt boyutlarından iyimserlik ($F(2-188)=3,296$; $p>0.05$) ve akademik erteleme ($F(2-188)=0,43$; $p>0.05$) ilkokul, ortaöğretim ve üniversite puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılığın olmadığı görülmektedir. Fakat duygusal zeka duyguların kullanımı ($F(2-188)=3,127$; $p<0.05$) ve duyguların değerlendirilmesi ($F(2-188)=4,755$; $p<0.05$) alt boyutları ilkokul, ortaöğretim ve üniversite puan ortalamalarının en az ikisi arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılığın olduğu gözlenmektedir. Anne eğitim düzeyi değişkenine göre anlamlı fark olan grupların belirlenmesi için yapılan Tukey çoklu karşılaştırma testi sonucunda istatistiksel olarak anlamlı farklılıkların Duygusal Zeka duyguların kullanımı (İlkokul>Ortaöğretim; İlkokul>Üniversite) ve duyguların değerlendirilmesi (İlkokul>Ortaöğretim; İlkokul>Üniversite) alt boyutları puanlarında olup ilkokul lehinde olduğu görülmektedir.

Tablo 7. Araştırma Grubunun Duygusal Zekâ Alt Boyutlar Düzeyi ile Akademik Erteleme Davranışı Arasındaki Korelasyon Analizleri Tablosu

	İyimserlik	Duyguların Kul.	Duyguların Değ.
r	-,234**	-,331**	-,334**
Akademik Ert. p	,376	,021	,004
n	191	191	191

p<0.05

Tablo 7 incelendiğinde; araştırma grubunun akademik erteleme davranışı ile duygusal zeka alt boyutları puan ortalamaları arasındaki ilişkiler incelendiğinde duygusal zeka alt boyutlarından iyimserlik ($r=-,234$; $p<0.05$), duyguların kullanımı ($r=-,331$; $p<0.05$) ve duyguların değerlendirilmesi ($r=-,334$; $p<0.05$) puan ortalamaları ile akademik erteleme davranışı arasında her bir ölçek alt boyutu için istatistiksel olarak negatif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir.

Tartışma

Araştırmanın bu bölümünde, elde edilen bulguların değerlendirilmesine yönelik yorumlara yer verilmiştir. Bocce sporcularının duygusal zekâ ve akademik erteleme düzeyleri arasında cinsiyet değişkenine göre yapılan analiz sonucunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. ($p>0.05$) Yapılan literatür taraması sonucunda, araştırmada elde edilen bu bulgu, çeşitli araştırmacılar tarafından da desteklenmektedir. Baltaş'ın (1999) yapmış olduğu araştırmanın sonucunda, duygusal zekâ konusunda cinsiyete bağlı herhangi bir farklılığa rastlanmadığı, her iki cinsiyetin de duygusal zekâ düzeylerinin genel olarak aynı olduğu vurgulanmıştır. Goleman (2000), cinsiyet gibi geniş kapsamlı grupların herhangi bir boyutta birbirleriyle karşılaştırıldıklarında, gruplar arasındaki benzerliklerin, farklılıklardan çok daha fazla olduğunu öne sürmektedir. Benzer şekilde Sonmaz (2002), Alpullu, Uslu ve Demir (2010), Karademir ve ark. (2010), Taşkın, Taşgın, Başaran ve Taşkın (2010), Yiğit ve Dilmaç (2011) tarafından yapılan araştırmalarda bulgularımızı destekler niteliktedir.

Araştırmanın bir diğer bulgusunda, bocce sporcularının duygusal zeka ve akademik erteleme davranışlarına göre yaş değişkeni ile farklılığını ortaya çıkarmak amacıyla yapılan analiz sonucunda gruplar arasında anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. Yapılan çalışmalara bakıldığında, Karademir ve ark. (2010) tarafından yapılan araştırmanın sonucunda, yaşa bağlı olarak öğrencilerin duygusal zekâ düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmiştir. Karademir ve ark. (2010), bu durumun yaşın ilerlemesiyle birlikte bireylerin olgunluk sürecine girmeleri ve olaylara daha gerçekçi yaklaşımın gereklerine daha başarılı uyum sağlamaları ile açıklanabileceğini ifade etmektedirler. Araştırma bulgularımızdan elde edilen bir başka sonuçta akademik erteleme eğilimi davranışlarıyla yaş değişkeni arasında bir farklılaşma bulunamamıştır. Bu bulgumuz destekleyen bir araştırma da Çakıcı (2003), tarafından gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucuna göre üniversite öğrencilerinde akademik erteleme davranışı ile yaş arasında bir ilişki bulunamamıştır. Bunun bir nedeni katılımcıların yaşlarının birbirine çok yakın olması olabilir.

Bocce sporcularının duygusal zekâ ve akademik erteleme düzeylerinin, eğitim düzeyine göre farklılığını ortaya çıkarmak amacıyla yapılan analiz sonucunda gruplar arasında anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. Benzer çalışmalara bakıldığında, Özdemir ve Özdemir (2007) yaptığı araştırma sonucunda duygusal zeka eğitim düzeyinde anlamlı farklılıkların ortaya çıktığı görülmektedir.

Araştırmanın bir diğer bulgusunda, bocce sporcularının akademik erteleme ve duygusal zeka düzeyi anne eğitim düzeyi ve baba eğitim düzeyine göre farklılığını ortaya çıkarmak amacıyla yapılan analiz sonucunda gruplar arasında anlamlı farklılıkların olduğu görülmüştür. ($p < 0.05$) Ortaya çıkan bu anlamlı farklılığın ilkökul lehine olduğu görülmektedir. Literatür taraması yapıldığında, Bocce(Petank) sporcularına yönelik duygusal zekâ ve akademik erteleme anne ve baba eğitim düzeyini değişkenini ele alan bir çalışmaya rastlanmamıştır. Benzer çalışmalara bakıldığında, anne eğitim düzeyinin sporcuların duygusal zekâ düzeyi arasında anlamlı bir farklılığın olması Denham ve Kochanoff (2002) annelerin çocukları ile duygusal paylaşımlarda bulunması okul öncesi dönemde ve ilkökul döneminin başlangıcında çocukların duygularını anlaması ve ifade edebilmesinde daha önemli rol oynadıklarını tespit etmiştir. Sillick ve Schutte (2006), çocuğun annesinden aldığı sevginin, çocuğun duygusal zekâsı arasındaki ilişkinin, babadan aldığı sevgiye göre daha yüksek olduğunu tespit etmiştir. Amato ve Rivera (1999), anne ve babanın çocuğun sosyalleşmesindeki katkılarının, çocuğun davranış ve duygusal problemlerinin azaltılmasında eşit derecede öneme sahip olduğunu gözlemiştir. Araştırmanın bir diğer sonucu olan akademik erteleme davranışının anne eğitim ve baba eğitim düzeyi arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Literatür taraması sonucunda benzer çalışmalara rastlanmazken, Demir ve Arı (2013)'nin yaptığı araştırmanın sonucunda, anne ve babanın eğitim durumuna göre akademik güdülenme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Araştırmanın sonucu yaptığımız çalışma ile paralellik göstermektedir.

Bocce sporcularının akademik erteleme ve duygusal zekâ düzeyi yerleşim yeri değişkenine göre yapılan analiz sonucunda il ve ilçe değişkenlerine ait anlamlı farklılık görülmemiştir. Literatür taraması yapıldığında, Şen ve Özbey (2017)'in yaptıkları araştırma sonucunda duygusal zekâ puanları arasında ilçede yaşayan çocukların lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur. İstatistiksel analizler sonucunda ulaşılan bir diğer bulgu ise, boyu uzun olanların duygusal zekâ seviyesinin düşük olduğudur. Yapılan literatür taraması sonucunda duygusal zeka ve boy arasındaki ilişkiyi açıklamak için kesin bir bilgiye rastlanamamıştır. Yapılan araştırma da katılımcıların duygusal zekâ düzeylerinin, akademik erteleme davranışları üzerinde etkili olduğu bulunmuştur. Deniz ve ark.(2009) yaptığı çalışmada Duygusal zeka ve akademik erteleme davranışı arasında negatif bir korelasyon bulmuştur. Deniz ve ark.(2009), bulgularımızı destekler nitelikte sonuçlara ulaşmıştır.

Sonuç

Yapılan istatistiksel analizler sonucunda boy, anne ve baba eğitimi düzeyi arasında anlamlı farklılıklar görülmüştür. Bu sonuçlardan yola çıkarak anne ve babası ilkökul mezunu olanların, duygusal zekâ, duyguların kullanımı ve duyguların değerlendirilmesi alt boyutlarının ilkökul lehine etkili olduğu görülmüştür. Araştırma sonucunda, Bocce(petank) sporcularının duygusal zekâ alt boyutlarından, iyimserlik, duyguların kullanımı ve duyguların değerlendirilmesi ile akademik erteleme davranışı arasında negatif yönlü anlamlı ilişkiler saptanmıştır. Bu sonuca göre, Duygusal zekâ düzeyi arttıkça, akademik erteleme davranışının

azaldığı görülmektedir. Bu araştırmadan elde edilen sonuçlar duygusal zekânın yapısına ilişkin önemli bulgulara ulaşılmamasını sağlamıştır. Bu bulguların en önemlisi, anne ve baba eğitim düzeyinin duyguların kullanılmasında ve duyguların değerlendirilmesinde katılımcıların akademik hayatında etkili olduğudur. Bu önemli bulgular ışığında ileride bu konuda gerçekleştirilecek araştırmalar için anne eğitim ve baba eğitim düzeyinin duygusal zekâ ile olan bağlantısı araştırılabilir, farklı branşlarda da uygulanabilir, akademik erteleme ve duygusal zekâ arasındaki negatif yönlü ilişki araştırılabilir. Boy ve duygusal zekâ arasındaki negatif yönlü ilişkinin araştırılması önerilebilir.

KAYNAKÇA

Alpullu, A., Uslu, A. ve Demir, G. (2010). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Duygusal Zekâ Farkındalıklarının İncelenmesi. 11th International Sports Sciences Congress, Antalya 10 to 12 October 2010.

Amato, P. R., & Rivera, F. (1999). Paternal involvement and children's behavior problems. *Journal of Marriage and the Family*, 61(2), 375-384.

Baltaş, A. (1999). Duygusal zekâ yeterlilikleri. Erişim tarihi, 12, 2012.

Başaran, M. H., Taşgın, Ö., Sanioğlu, A. ve Taşkın, A. K. (2009). “Sporcularda Durumluk ve Sürekli Kaygı Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi”. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt 21, 534.

Beck, B. L., Koons, S. R., & Milgrim, D. L. (2000). Correlates and consequences of behavioral procrastination: The effects of academic procrastination, self-consciousness, self-esteem and self-handicapping [Special issue]. *Journal of Social Behavior & Personality*, 15 (5), 3-13.

Çakıcı, D. Ç. (2003). Lise ve üniversite öğrencilerinde genel erteleme ve akademik erteleme davranışının incelenmesi. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara

Demir, M. K., & Arı, E. (2013). Öğretmen adaylarının akademik güdülenme düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 9(3), 265-279

Denham, S., & Kochanoff, A. T. (2002). Parental contributions to preschoolers' understanding of emotion. *Marriage & Family Review*, 34(3-4), 311-343.

Deniz, M. E., Traş, Z., & Aydoğan, D. (2009). Akademik erteleme ve denetim odağının duygusal zekâ açısından incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 9(2), 607-632.

Dutoğlu, G., & Tuncel, M. (2008). Aday öğretmenlerin eleştirel düşünme eğilimleri ile duygusal zeka düzeyleri arasındaki ilişki. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.

Goleman, D. (2000). İş Başında Duygusal Zekâ. 2. Basım. Varlık Yayınları, İstanbul.

Haycock, L. A., McCharty, P., & Skay, C. L. (1998). Procrastination in college students: The role self-efficacy and anxiety. *Journal of Counseling & Development*, 76, 317-324.

Karademir, T., Döşyılmaz, E., Çoban, B. ve Kafkas, M. E. (2010). Beden Eğitimi ve spor bölümü özel yetenek sınavına katılan öğrencilerde benlik saygısı ve duygusal zekâ. Kastamonu Eğitim Dergisi, 18 (2), ss. 653-674.

Karasar, N., (2005). Bilimsel Araştırma Yöntemi, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım. s. 77

Kızıllı, Z. (2012). Eğitim bilimleri fakültesi öğrencilerinin duygusal zekâlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Özdemir, A. Y., & Özdemir, A. (2007). Duygusal zeka ve çatışma yönetimi stratejileri arasındaki ilişkilerin incelenmesi: üniversitede çalışan akademik ve idari personel üzerine uygulama. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (18), 393-410.

Öztürk, A. (2006). Okul öncesi öğretmenlerinin duygusal zeka yetenekleri iş doyumları ve tükenmişlik düzeylerinin bazı değişkenler açısından karşılaştırmalı olarak incelenmesi (Doctoral dissertation, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü).

Petrides, K.v. ve Fumham A. (2000). On the dimensional structure of emotional intelligence. Personality and Individual Differences, 29, 313-320.

Shapiro, L. E. (2002). Yüksek EQ'lu bir çocuk yetiştirmek (çev. Ü. Kartal). İstanbul: Varlık Yayınları. Giriş

Sillick, T. J., & Schutte, N. S. (2006). Emotional intelligence and self-esteem mediate between perceived early parental love and adult happiness. Sensoria: A Journal of Mind, Brain & Culture, 2(2), 38-48.

Sonmaz, S. (2002). .Problem Çözme Becerisi ile Yaratıcılık ve Zekâ Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Anabilim Dalı, İstanbul

Sen. B.. & Özbev. S. Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Duygusal Zekâ Düzeyleri ile Akran İlişkileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.

Taşkın, A. K., Taşgın, Ö., Başaran, M. H. ve Taşkın, C. (2010). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinde duygusal zekâ düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi. Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi, 12 (2), ss. 98–103.

Tatar. A.. Tok. S.. & Saltukoğlu. G. (2011). Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zekâ Ölçeğinin Türkçe'ye Uyarlanması ve Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi. Klinik Psikofarmakoloji Bülteni-Bulletin of Clinical Psychopharmacology, 21(4), 325-338.

Tok, S. (2008). Üst düzey performans sporcusu ve sedanterlerde duygusal zekâ kişilik özelliklerinin araştırılması. Yayımlanmış doktora tezi. Ege Üniversitesi, İzmir.

Türkmen, M. (2011). Çim topu, petank, raffa ve volo oyun sistemleriyle; BOCCE: Tanımlar, tarihçe ve oyun kuralları. Neyir Yayınevi, Ankara.

Türkmen, M., Özkan A., Bozkuş, T., ve Kul, M. (2018). Determination of Some Physical Fitness and Body Composition Characteristics of Young Bocce Players in Turkish National Team, SportMont, 16(1), 13-17, DOI 10.26773/smj.2018.02.003

Yalız. D. (2013). Anadolu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Duygusal Zeka Düzeyleri. Pamukkale Journal of Sport Sciences, 4(2), 94-111.

Yiğit, R., & Dilmaç, B. (2015). Ortaöğretimde Öğrencilerin Sahip Oldukları İnsani Değerler ile akademik erteleme davranışlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. Dumlupınar üniversitesi sosyal bilimler dergisi.